

Divadelní akademie múzických umění v Praze

Katedra činoherního divadla

Oponentský posudek diplomové práce

Možnosti svobodné tvorby

Praha 2022

práci vypracovala: Eliška Zbranková
vedoucí práce: doc.Mgr. Tomáš Pavelka
oponent práce: Mgr.Martina Preissová

Studentka si ve své diplomové práci zvolila na první pohled velmi široké a obsáhlé téma. téma svobodného tvořivého procesu. Přes definici svobody jako pojmu, přes pojmenování

generačního rozporu ve vnímání svobody v kontextu doby a společenských nálad se její pohled zužuje na svobodu její vlastní umělecké práce a svobodu při studiu.

Tato práce je psána s náležitým časovým odstupem. Od ukončení studia studentku dělí dva roky, do kterých zasáhla covidová krize a kdy ona sama vstoupila do angažmá a je schopna reflektovat s náležitým odstupem své působení na DAMU. Hodnotí do jaké míry byl pro ni potřebný pocit nejistoty, přetížení, a tlak a také bilancuje. Hodnotí sama pro sebe, zda lze udržet svobodu tvorby, kterou ona sama při studiu i při práci v Disku poznala a načerpala. Zkoumá, v jakém prostředí /rozuměj v jakém typu divadla /bude schopná tuto dovednost "být svobodná" nadále kultivovat a rozvíjet.

Ve své práci reflektuje celý průběh studia od otázek typu "Proč tu jsem?" až po "Může být herec svobodný?" a staví tvůrčí svobodu do souvislosti se sebevědomím. Na příkladu scénografické tvorby Josefa Svobody si všímá možnosti být svobodný a sebevědomý umělec za předpokladu, že své řemeslo zvládám, ovládám a hořím pro něj. Všímá si, jak tento umělec i v tak pohnutých dobách, ve kterých tvořil si dokázal vytvořit soukromý tvůrčí svobodný vesmír.

Ve druhé části své práce už se zaměřuje na konkrétní příklady ze své herecké praxe a osvětluje, které předpoklady svobodné tvůrčí práce si ze studia na DAMU odnesla. Vnímá důležitost důvěrného a profesionálního vztahu ke svým pedagogům, popisuje touhu nepřestat se ptát, ale i poukazuje na to, co od jednotlivých oborů při studiu očekávala a nedostalo se jí patřičného vyslyšení. Zmiňuje potřebu důslednější práce na hodinách jevištního pohybu a jevištní mluvy.

Zůstává však i přes všechna pojmenovaná úskalí na cestě ke svobodnému hereckému projevu otevřeným člověkem a herečkou, která neumí jinak, než hořet pro divadlo.

Práce je stylisticky uspokojivá, bez jakýchkoliv chyb a doporučuji svým kolegům si tuto práci přečíst. Nad hledáním svobody v naší umělecké, ale i pedagogické práci, bychom se měli zamýšlet všichni.

Otázka: Vzhledem k tomu, že jste už nějakou dobou v praxi a pohybujete se v prostředí profesionálního divadla, pocítila ste již právě Vámi zmiňovaný pocit, že ztrácíte svoji uměleckou svobodu? A pokud ano, jak jste ji znovu našla?

Navrhované ohodnocení : B

Mgr. Martina Preissová

Oponentský posudek absolventské role

Inscenace: Višňový sad

Role: Raněvská
Režie. Aminata Keita
premiéra: 18.3.2019

Z diplomové práce studentky vyplývá, že tato role byla tou poslední, kterou si v absolventském představení chtěla zahrát. Obávala se jednak důležitosti a obsáhlosti role, ale především generační vzdálenosti, která ji samotnou od postavy Raněvské dělí. Inscenátoři dali představení do podtextu citát, který hovoří o tom, že nechtějí bojovat proti autorovi, ale s ním a to se přinejmenším podařilo i samotné Elišce Zbrankové. Po celou dobu představení, tvaruje Raněvskou jako ženu, které rozumí, má pro ni pochopení, zná její slabiny a je silným hybatelem dění na jevišti. Nehraje ženu, která je o generaci starší, než ona sama, ale hraje téma. Akcentuje její sebestřednost, sílu, ale i osamělost. Veškeré situace, kterými v téhle úloze prochází, modeluje vědomě a jedná tak, aby její postoje byly publikem vnímány jako postoje člověka, na jehož věk zapomenete a nevnímáte jej. Její výkon byl pro mne citlivý a ve střízlivém podání emocí velmi příjemný.

Navrhované hodnocení : B